

بهش. جوگرافیا

کۆلیژ. ئهدهبیات

زانکۆ . سه لاهه ددین

بابهت . رییازی لیگولینه وه

پهرتووکی کۆرس – قوئاغی یهکههه (کۆرسی دووههه)

ناوی مامۆستا . خوله ههه رشید عمر – ماموستای یاریده دهه

سالی خویندن: ۲۰۲۲/۲۰۲۳

په‌رتوکی کۆرس

Course Book

١. ناوی کۆرس	رێبازی لیکۆلینه‌وه
٢. ناوی مامۆستای به‌ر پرس	خوله‌ حمەرشید عمر
٣. به‌ش / کۆلیژ	به‌شی جوگرافیا : کۆلیژی نه‌ده‌بیات
٤. په‌یوه‌ندی	ئیمیل Khawlah.omer@su.edu.krd ژماره‌ی ته‌له‌فۆن: 0750 4959284
٥. یه‌که‌ی خویندن (به‌سه‌عات) له‌ هه‌فته‌یه‌ک	بۆ نموونه‌ تیۆری: ٣ پراکتیک: نیه
٦. ژماره‌ی کارکردن	ناماده‌یوونی مامۆستای وان‌ه‌بیژ بۆ قوتابیان له‌ ماوه‌ی هه‌فته‌یه‌کدا : گشت روژه‌کان جگه‌ له‌ روزانی پشوو
٧. کۆدی کۆرس	
٨. پرۆفایه‌لی مامۆستا	https://academics.su.edu.krd/khawlah
٩. وشه‌ سه‌ره‌کیه‌کان	رێبازی لیکۆلینه‌وه-تویژینه‌وه-تویژینه‌وه‌ی زانستی
<p>١٠. ناوه‌رۆکی گشتی کۆرس:</p> <p>لێره‌ مامۆستای وان‌ه‌بیژ باس له‌ کۆرسه‌که‌ ده‌کات به‌ شیوه‌یه‌کی گشتی که‌ پێویسته‌ نه‌م خالانه‌ی خواره‌وه‌ بگرته‌وه‌:</p> <ul style="list-style-type: none"> • گرنگی خویندنی کۆرسه‌که‌ (بابه‌ته‌که‌) • تێگه‌یشتنی چه‌مکی سه‌ره‌کی کۆرسه‌که‌ • بنهما و بێردۆزی کۆرسه‌که‌ • زانیی ته‌واو به‌ لایه‌نه‌ گرنگیه‌کانی بابته‌که‌ • زانیی و تێگه‌یشتنی پێویست بۆ دا‌بین کردنی هه‌لی کار <p>بابه‌تی لیکۆلینه‌وه‌ی زانستی به‌ یه‌کیه‌ک له‌ بنهما سه‌ره‌کیه‌کانی که‌رتی ئابووری ولات و کۆمه‌لگا داده‌نریت چونکه‌ به‌ره‌مه‌کانی نه‌م پرۆسه‌یه‌ به‌شداریه‌ ده‌کات له‌ چاره‌سه‌رکردنی زۆربه‌ی نه‌و کێشانه‌ که‌ روبه‌روی مرو‌ف ده‌بیته‌ ئه‌مه‌ش له‌ نه‌جمادا ده‌بیته‌ هۆی زیادکردنی قه‌باره‌ی ده‌ست که‌وتی ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی داموده‌زگاکانی ده‌وله‌ت نه‌مه‌ش له‌ رێگای کاریگه‌ری راسته‌وخۆی به‌ده‌ست هێنانه‌کانی تویژینه‌وه‌ی زانستی له‌سه‌ر به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستی داها‌تی نه‌ته‌وه‌یی گشتی ولات.</p> <p>له‌به‌ر نه‌مانه‌ی که‌ ئاماژه‌مان پێکرد ده‌توانین بلیین که‌ گرنگی پێدان به‌ تویژینه‌وه‌ی زانستی ئه‌رکیکی نیشتمانیه‌ له‌ هه‌موو ولاته‌کان به‌ تایبته‌ت له‌ لایه‌ن که‌سانی بێراده‌ر چونکه‌ بابته‌تی تویژینه‌وه‌ی زانستی به‌ دینامۆی سه‌ره‌کی خویندنی بالا داده‌نریت هه‌ر وه‌ها به‌شی جوگرافیاش یه‌کیه‌که‌ له‌ بواره‌ زانستیانه‌ که‌ پشت به‌ میتودی زانستی ده‌به‌ستیت له‌ کاتی ده‌ست پێکردن به‌ نه‌جمادانی پرۆژه‌ زانستیه‌کان به‌ تایبته‌ت له‌م کاته‌یه‌وه‌ که‌ زانستی جوگرافیا ناسراوه‌ به‌ زانستی شوین و بایه‌خپێدان به‌ لیکۆلینه‌وه‌ی دیارده‌کان سروشتی یان مرو‌یی له‌</p>	

ریځای به کارهینانی میتوده زانستیهکان پشت بهستن به شیکردنهوه و پیوانه کردن و پیشبینی کردن بهم دیاردانه له داهاتوو.

سهره رای نه مانهش قوتابیانی بهشی جوگرافیا له قوناعی چوارم سوود لهم بابهته ووردهگرن بو نووسینی بابهتی توژیینهوهی دهرچوون بویهش بابهتی رییازی لیکولینهوه سوودیکی تاییهتی ههیه بو نه م بواره.

۱۱. نامانجهکانی کورس

. نامانج له خویندنی بابهتی رییازی لیکولینهوه تیگه یشتن له چه مک وماناو ده لاله تهکانیان و راهینانی قوتابی له سهر چونیتهی مامه له کردنی له گهل زانیاری و داتا جوگرافیهکان و چونیتهی پوئین کردنی به چه ند ئاستیکی دیاریکراو . ههروهه فیکرکردنی قوتابی به ئاستهکانی په یوهندی له نیوان جوگرافیای وهسفی و جوگرافیای شیکردنهوه.

۱۲. نهرکهکانی قوتابی

لیره ماموستا بهرپرسیارهتی قوتابی روون دهکاتهوه سه بارت به کورسه که بو نمونه ناماده بوونی قوتابیان له وانهکاندا و چونیتهی نه نجامدانی تاقیکردنهوهکان ههروهه قوتابی دهی هه ئستی به ناماده کردنی راپورت دهریاری بابهته که

- ۱- قوتابی به درژیایی کورس ۲ تاقیکردنهوه نه نجام دهدات هه تاقیکردنهوه له ۱۵ نمره ده بییت
- ۲- جگه له تاقیکردنهوهکان قوتابی راپورتیک له سهر کیشهکانی یه رده م توژیینهوهی زانستی نه نجام دهدات که ۵ نمره له سهر ده بییت
- ۳- ناماده بوونی قوتابی له وانهکان ۲ نمره له سهر ده بییت
- ۴- گفتوگو کردنی قوتابی له وانهکان ۳ نمره له سهر ده بییت

۱۳. ریگهی وانه ووتنهوه

لیره ماموستا ریگهی وانه ووتنهوه دنووسیت، بو نمونه: داتاشو و پاوه ریوینت، سهر تهخته رهش، تهخته سی، سمار تیورد بیان مهله ممه ... هتد.

- ۱- شیوازی یه که م ماموستا وانه که بو قوتابیان باس دهکات دهرگای گفتوگو کردنی بو قوتابی به جی ده هیلیت
- ۲- شیوازی دووم ماموستا له تهخته چه ند پرسیاریک دهنووسی داوا له قوتابی دهکات له کوتایی وانه که وهلامی پرسیارهکان بدوژنهوه
- ۳- شیوازی سییه م ماموستا قوتابیهکان دابهشی چه ندین گروپ دهکات وانه که دابهش دهکاته سهریان هه گروپیک وانه که بیان پیشکesh دهکن و قوتابیهکانی تر گفتوگو یان له گهل دهکن

۱۴. سیسته می هه ئسه نگاندن

- ۱

لیره ماموستا جو ری هه ئسه نگاندن (تاقیکردنهوهکان یان نه مونهکان) دهنووسیت بو نمونه تاقیکردنهوهی مانگانه، کویزهکان، بیرکردنهوهی رمخنه گرانه (پریزهنته یشن)، راپورت نووسین، ووتار نووسین یان ناماده بوونی خویندکار له پولدا... هتد. نامانه چه ند نمره له سهر ده بییت و ماموستا چو ن نمرهکان دابه شهکات؟

- ۱- قوتابی به درژیایی کورس ۲ تاقیکردنهوه نه نجام دهدات هه تاقیکردنهوه له ۲۰ نمره ده بییت

<p>٢- جگه له تاقیکردنەوەکان قوتابی راپۆرتیک لەسەر چونیەتی ئامادەکردنی تووژینەوێ زانستی ئەنجام دەدات کە ٥ نمرە لەسەر دەبیێت</p> <p>٣- ئامادەبوونی قوتابی له وانهکان ٢ نمرە لەسەر دەبیێت</p> <p>گفتوگۆکردنی قوتابی له وانهکان ٣ نمرە لەسەر دەبیێت</p>	
<p>١٥. دەرئەنجامەکانی فێربوون</p> <p>پڕکردنەوێ ئەم خانەییە زۆر گرانگە، مامۆستا دەرئەنجامەکانی فێربوون دەنووسیت. بۆ نموونە: روونی ئامانجە سەرەکیەکانی کۆرسەکە (بابەتەکە) بۆ خوێندکار گونجانندی ناوەرۆکی کۆرسەکە بە پێویستی دەرەو و بازاری کار قوتابی چی نوێ فێر دەبیێت له رینگە پێدانی ئەم کۆرسەو؟</p> <p>قوتابی لەم بابەتە ئاشنای بابەتی رییازی لیکۆلینەو دەبیێت و پەیوەندی بە پلانی ستراتیجی دەولەت فێر دەبیێت کە دەولەت بۆ پەرەپێدانی ولات و کۆمەلگا چۆن پلانی درێژخایەن دادەریژیت و چۆن له ئەزموونی ولاتانی پێشکەوتوو سود وەرەگریت هەرەها بۆمان دەرەکەوێت کە هەر پلانیەک بە پشت بەستن بە رینگاکانی لیکۆلینەوێ زانستی سوودی زیاتر دەبیێت بۆ پێشکەوتن له گشت بوارەکانی ژیان.</p>	
<p>١٦. لیستی سەرچاوه</p> <p>سەرچاوه سەرەکیەکانی ئەو کۆرسە</p> <p>١. عبدالرزاق محمد البطيحي، طرائق البحث الجغرافي، مطبعة بيت الحكمة، بغداد، ١٩٨٨</p> <p>٢. محمد ازهر سعيد السماك، طرائق البحث العلمي اساس و تطبيقات، الموصل، ٢٠٠٨.</p> <p>٣. محسن عبد الصاحب المظفر، تقنيات البحث المكاني، عالم المعرفة، الكويت، ٢٠٠٢.</p> <p>٤. عبدالرحمان عدس و اخرون، البحث العلمي مفهومه وادواته واسباليه، الاردن، ١٩٩٦.</p> <p>٥. محمد عبد الرحمن الشرنوبی، البحث الجغرافي، القاهرة، ١٩٨٧.</p>	
<p>١٧. بابەتەکان</p>	<p>هەفتە یەكەم</p> <p>دیاریکردن و ناساندنی چەمکەکان</p> <p>هەفتە ی دووهم</p> <p>گرنگی لیکۆلینەوێ زانستی</p> <p>هەفتە ی سێهەم</p> <p>پێناسە ی رییازی لیکۆلینەو</p> <p>هەفتە ی چوارەم</p> <p>جوۆرەکانی رییازی لیکۆلینەو</p> <p>هەفتە ی پێنجەم</p> <p>خاسیەت و تاییە تەندیه‌کانی لیکۆلەر</p>
<p>ناوی مامۆستای وانه‌پێژ</p>	<p>ناوی مامۆستا خولە حمەرشید وەك: ٣ کاتر مێر</p>

	<p>ههفتهی شه شهم رئیزی خویندنهوه ههفتهی هه هه هه هه رئیزی هه لگوستن ههفتهی هه هه هه رئیزی لیکۆلینهوهی هاوچهرخ ههفتهی نوییهه هه لبراردنی بابه تی لیکۆلینهوه ههفتهی ده ییهه نوسینی دهرئه نجام ههفتهی دوازدهه نوسینی پوختهی لیکۆلینهوه ههفتهی سیزدهه نوسینی لیستی سه رچاوهکان ههفتهی چواردهه پیداچوونهوه به توئیزینهوهکانی قوتابیان ههفتهی پازدهه پیداچوونهوه به توئیزینهوهکانی قوتابیان</p>
	<p>١٨. بابه تی پراکتیک (ئه گهر هه بیه تی)</p>
<p>ناوی ماموستا وهک: ٣-٤ کاتژمیر</p>	<p>لیره ماموستای وانه بیژر ناو نیشانی هه موو ئه و بابه ته پراکتیکانه دهنووسیه تی که به نیازه بیلینه وه له تیرمه که. ههروه ها کورته یهک له ئامانجی هه یهک له بابه ته کان و بهروار و کاتی وانه که دهنووسیه تی.</p>
	<p>٢٠. تیبینی تر لیره ماموستای وانه بیژر دهنوانیه تی تیبین و کۆمهنتی خۆی بنوسیه تی بۆ دهوله مه ندر دنی په رتوو که که ی.</p>
	<p>٢١. پیداچوونهوهی هاوهل ئهم کۆرسبوو که دهنیه تی له لایهن هاوهلیکی ئه کادیمیه وه سهیر بکریه تی و ناوه رۆکی بابه ته کان کۆرسه که په سه نه د بکات و جه نه د ووشه یه ک بنووسیه تی له سه ر شیاوی ناوه رۆکی کۆرسه که و واژووی له سه ر بکات. هاوهل ئه و که سه یه که زانیاری هه بیه تی له سه ر کۆرسه که و دهنیه تی په ی زانسته ی له ماموستا که مه تر نه بیه تی.</p>